

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2025 ел, 24 сентябрь

г.Казань

КАРАР

№ 738

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2024 елга авария хәлендәге торак фондыннан гражданның күчерү буенча республика адреслы программасын раслау турында» 2024 ел, 12 август, 647 нче карарына үзгәрешләр кертү хакында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты КАРАР БИРӘ:

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2024 елга авария хәлендәге торак фондыннан гражданның күчерү буенча республика адреслы программасын раслау турында» 2024 ел, 12 август, 647 нче карарына (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2025 ел, 16 гыйнвар, 16 нчы карары белән кертелгән үзгәрешләргә исәпкә алып) түбәндәге үзгәрешләр кертелгән:

исемдә «2024 ел» сүзләрен «2024 – 2026 еллар» сүзләренә алмаштырырга;

1 пунктта «2024 ел» сүзләрен «2024 – 2026 еллар» сүзләренә алмаштырырга;

элегә карар белән расланган 2024 елга авария хәлендәге торак фондыннан гражданның күчерү буенча республика адреслы программасын яна редакциядә баян итәргә (кушымтада бирелгән).

Татарстан Республикасы
Премьер-министры

А.В.Песошин

Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинетының
2024 ел, 12 август, 647 нче
карары белән расланды
(Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинетының
2025 ел, 24 сентябрь, 738 нче
карары редакциясендә)

2024 – 2026 елларга гражданнарны авария хәлендәге торак фондыннан күчерү
буенча республика адреслы программасы

Программа паспорты

Программа исеме	2024 – 2026 елларга гражданнарны авария хәлендәге торак фондыннан күчерү буенча республика адреслы программасы (алга таба - Программа)
Программаның җаваплы башкаручы	Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалык министрлыгы
Бюджет акчасы белән баш эш итүче	Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалык министрлыгы
Программаны эшләү өчен нигезләр	«Торак-коммуналь хужалыкны реформалаштыруга ярдәм күрсәтү фонды турында» 2007 елның 21 июлендәге 185-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – 185-ФЗ номерлы Федераль закон); Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «Гражданнарны авария хәлендәге торак фондыннан күчерүгә финанс ярдәме күрсәтү кагыйдәләрен раслау турында» 2022 елның 20 августындагы 1469 номерлы карары (алга таба – Кагыйдәләр)
Программаның максатлары төп	Авария хәлендә дип билгеләнгән тәртиптә танылган авария хәлендәге күпфатирлы йортлардан гражданнарны күчерүне финанслар белән һәм оештыру ягыннан тәмин итү (185-ФЗ номерлы Федераль закон, Кагыйдәләр нигезендә)
Программаның бурычлары төп	Гражданнарны авария хәлендә һәм яшәү өчен яраксыз дип танылган торак фондыннан күчерү (185-ФЗ номерлы Федераль закон, Кагыйдәләр нигезендә)
Программада катнашучылар	Биектау муниципаль районы, Казан шәһәре муниципаль берәмлеге
Программаны ашыру срогы гамәлгә	2024 – 2026 еллар, шул исәптән: 2024 ел этабы – 2024 елның 31 декабренә кадәр;

	2025 ел этабы – 2026 елның 31 декабренә кадәр
Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	Программаны финанслау түбәндәгеләрнең акчасы хисабына башкарыла: «Территорияләрне үстерү фонды» гавами-хокукий компаниясе (алга таба – Фонд) – 155 353 424,05 сум; Татарстан Республикасы бюджеты – 154 695 964,16 сум; Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләр бюджетлары – 3 131 812,0 сум. Программаны финанслауның гомуми күләме – 313 181 200,21 сум
Программаны тормышка ашырудан көтелә торган соңгы нәтижеләр (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары)	Программаның төп чаралары нәтижеләрен бәяләү индикаторлары Программага теркәлгән 1 нче кушымтада китерелә. Программаны үтәү буенча планлаштырыла торган күрсәткечләр Программага теркәлгән 5 нче кушымтада китерелә

I. Татарстан Республикасында торак фондының агымдагы торышы

Татарстан Республикасында торак фондының мәйданы 121 941,7 мең кв.метр тәшкил итә, шулардан торакның 96,4 проценты хосусый милектә (117 555,0 мең кв.метр), 2,7 проценты муниципаль милектә (3 320,5 мең кв.метр), 0,9 проценты – дәүләт милкендә (1 066,2 мең кв.метр).

2025 елның II кварталы хәленә карата 169 күпфатирлы йорт, физик тузуына бәйле рәвештә, авария хәлендә һәм яшәүгә яраксыз дип танылды, алар таратып урнаштырыла торган 75 423 кв.метр мәйданлы 2 477 бинадан тора, аларда 5 729 кеше яши.

Программа кысаларында дүрт күпфатирлы йортта урнашкан, таратып урнаштыра торган 2 353,46 кв.метр гомуми мәйданлы, 200 кеше яши торган 72 бүлмәгә урнаштыру карала, шул исәптән:

шәхси милектә – 1 466,6 кв.метр мәйданлы 48 бүлмә;

муниципаль милектә – 886,86 кв.метр мәйданлы 24 бүлмә.

Муниципаль берәмлекләр авария хәлендәге торак фондының саны турында мәгълүматларны «Территорияләрне үстерү фонды» жәмәгәть-хокукий компаниясенә автоматлаштырылган мәгълүмат системасына (алга таба – Система) кертәләр. Күрсәтелгән мәгълүматлар күпфатирлы йортларны авария хәлендә һәм яшәү өчен яраксыз дип тану турында муниципалитет житәкчесенә карарлары, тикшерү актлары, нәтижеләрнең скан-күчермәләре, шулай ук фотоматериаллар белән раслана. Татарстан Республикасы төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалык министрлыгы күрсәтелгән мәгълүматларны урынга чыгып сайлап тикшерү үткәрә.

II. Проблеманың эчтәлеге һәм аны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Татарстан Республикасында торак өлкәсенең тотрыклы эшләвенә һәм үсешенә күчү мәсьәләсен комплекслы хәл итүгә юнәлдерелгән, гражданнар өчен торак сатып алу мөмкинлеген, анда имин һәм уңай яшәү шартларын тәмин итә торган дәүләт торак сәясәте бурычларыннан берсе – ул авария хәлендәге торак фондында яшәүче гражданнарның торак шартларын яхшырту хокукларын тормышка ашыруны тәмин итү.

Программада авария хәлендәге торак фонды – ул 2017 елның 1 гыйнварыннан соң, файдалану барышында физик тузуга бәйләп рәвештә, авария хәлендә һәм сүтелергә яки реконструкцияләнергә тиешле дип билгеләнгән тәртиптә танылган күпфатирлы йортлардагы торак урыннары жыелмасы, аларны тарату планлаштырыла:

2024 ел этабы буенча Татарстан Республикасы өчен 2019 – 2023 елларга билгеләнгән Фондның финанс ярдәме лимитының файдаланылмаган калдыклары кысаларында, Татарстан Республикасы бюджеты һәм жирле бюджетның бергә финанслау чараларын исәпкә алып;

2025 ел этабы буенча Татарстан Республикасы бюджеты һәм жирле бюджетның бергә финанслау чараларын исәпкә алып, 2025 елга Фондның финанс ярдәме лимитлары кысаларында.

Авария хәлендәге торак фондында яшәүче гражданнарның күбесе бүгенге көндә билгеләнгән таләпләргә туры килә торган торак урыннарны мөстәкыйль сатып ала алмыйлар.

Авария хәлендәге торак фондында яшәүче гражданнарны торак урыннар белән тәмин итү проблемасын хәл итүгә муниципаль берәмлекләр бюджетларында аларны күчерү өчен житәрлек күләмдә акча булмавы комачаулый.

Өлеге проблема Фонд һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән тиешле финанс ярдәме күрсәтелгәндә хәл ителергә мөмкин.

III. Программаны тормышка ашыруның төп максатлары, бурычлары һәм сроклары

Программаның төп максатлары – жирле үзидарә органы тарафыннан 185-ФЗ номерлы Федераль закон, Кагыйдәләр нигезендә билгеләнгән Фонд акчасы исәбеннән финанс ярдәме күрсәтү шартларының үтәлеше тәмин ителү шарты белән гражданнарны билгеләнгән тәртиптә авария хәлендә дип танылган авария хәлендәге күпфатирлы йортлардан күчерүне финанслар белән һәм оештыру ягыннан тәмин итү.

Программаны тормышка ашыру кысаларында финанс ярдәме күрсәтү планлаштырыла торган гражданнарны күчерү өчен 2017 елның 1 гыйнварыннан соң билгеләнгән тәртиптә авария хәлендә дип танылган һәм, аларны эксплуатацияләү барышында физик тузу сәбәпле, сүтелергә яки реконструкцияләнергә тиешле күпфатирлы йортлар исемлегенә аңа теркәлгән 2 нче кушымтада китерелде.

Программаның төп бурычы – авария хәлендә дип танылган һәм сүтелергә яки реконструкцияләнергә тиешле торак фондыннан гражданның күчерү.

Программа 2024 елдан алып 2026 елның 31 декабренә кадәр гамәлгә ашырылачак.

Программаның гомуми бәясе 313 181 200,21 сум тәшкил итә.

Программаның төп чаралары нәтижеләрен бәяләү индикаторлары Программага теркәлгән 1 нче кушымтада китерелде.

IV. Муниципаль берәмлекләр программасында катнашу чираты критерийлары

Программаны гамәлгә ашырганда муниципаль берәмлекләр түбәндәге шартларга туры килергә тиеш:

а) муниципаль берәмлек тарафыннан 185-ФЗ номерлы Федераль законның 2014 статьясында, Кагыйдәләрнең II бүлегендә каралган финанс ярдәме күрсәтү шартлары үтәлү;

б) муниципаль берәмлек территориясендә 2017 елның 1 гыйнварыннан соң, эксплуатацияләү барышында физик тузу сәбәпле, авария хәлендә һәм сүтелергә яки реконструкцияләнергә тиеш дип билгеләнгән тәртиптә танылган күпфатирлы йортлар булу;

в) муниципаль берәмлекнең күченү программасын гамәлгә ашыруга эзерлек дәрәжәсе (күпфатирлы йортларны, торак йортларны төзүнең максатка ярашлылыгы турында карар кабул итү, күпфатирлы яисә торак йортлардан торак урыннар сатып алу өчен, шул исәптән алга таба гражданның социаль файдаланудагы торак урыннарына наем шартнамәләре буенча, маневр фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча бирү, торак урыннарын яшәү өчен яраклы хәлгә китерү максатларында торак базарының торышы, шулай ук торак төзелеше өчен жир кишәрлекләренен эзерлек дәрәжәсе, муниципаль берәмлекләрнең милек хокукындагы буш (кеше яшәмәгән) торак урыннар булу, комплекслы үстерү өчен территорияләр булдыру мөмкинлеге).

Программаны гамәлгә ашыруда Биектау муниципаль районы һәм Казан шәһәре муниципаль берәмлеге катнаша.

Муниципаль берәмлек тарафыннан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Системага кертелгән мәгълүматлар нигезендә гражданның авария хәлендәге торак фондыннан күчерү буенча муниципаль адреслы программа раслана.

Күпфатирлы йортларны күчерү тәртибе мондый йортларның аварияле дип танылу датасына карап билгеләнә. Беренче чиратта күчерелергә тиешле күпфатирлы йортлар, әгәр аларның жимерелү куркынычы булса яки аварияле торак фондыннан күчерү белән бәйле суд карары нигезендә көченә керткән карар буенча гражданның күчерү булса, терәк торак пунктлар территориясендә урнашкан аварияле торак фондыннан күчерелә.

Күчерү этапларына керткән күпфатирлы йортлар санын билгеләгәндә, югарыда күрсәтеп үтелгән критерийлар һәм күчерү этапларын финанслау лимитлары исәпкә алынган.

V. Программаның ресурслар белән тәмин ителешен нигезләү

Гражданнарны аварияле торак фондыннан күчерү чараларын гамәлгә ашыру өчен финанс чаралары Фонд, Татарстан Республикасы бюджеты һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре бюджетлары хисабына формалаша. Программаны гамәлгә ашыру өчен барлык финанс чыганаclarы хисабына гомуми чыгымнар 313 181 200,21 сум тәшkil итә, шул исәптән:

Фонд – 155 353 424,05 сум (өлеше 50 процент);

Татарстан Республикасы – 154 695 964,16 сум (өлеше 49 процент);

муниципаль берәмлекләр – 3 131 812,0 сум (өлеше 1 процент).

2024 ел этабы буенча – 73 368 156,03 сум, шул исәптән:

Фонд – 59 428 206,38 сум (өлеше 81 процент);

Татарстан Республикасы – 13 206 268,09 сум (өлеше 18 процент);

Казан шәһәре муниципаль берәмлеге – 733 681,56 сум (өлеше 1 процент).

2025 ел этабы буенча – 239 813 044,18 сум, шул исәптән:

Фонд – 95 925 217,67 сум (өлеше 40 процент);

Татарстан Республикасы – 141 489 696,07 сум (өлеше 59 процент);

муниципаль берәмлекләр – 2 398 130,44 сум (өлеше 1 процент).

Гражданнарны 2017 елның 1 гыйнварыннан соң авария хәлендә дип танылган авария хәлендәге торак фондыннан күчерү буенча, күчерү ысуллары буенча чараларны гамәлгә ашыру планы Программаның 3 нче кушымтасында китерелде.

Гражданнарны 2017 елның 1 гыйнварыннан соң авария хәлендә дип танылган авария хәлендәге торак фондыннан күчерү буенча чаралар планы Программаның 4 нче кушымтасында китерелде.

Авария хәлендәге күпфатирлы йорт урнашкан территориядәге муниципаль берәмлек тарафыннан алынучы торак бина өчен компенсация күләме Россия Федерациясенең Торак кодексының 32 статьясының 7 өлешендә күрсәтелгән факторларны исәпкә алып билгеләнә. Алынучы торак урын өчен компенсация күләме буенча бәхәс килеп чыкканда, торак урынның базар бәясе «Россия Федерациясендә бәяләү эшчәнлеге турында» 1998 елның 29 июлендәге 135-ФЗ номерлы Федераль законында каралган кагыйдәләр буенча билгеләнә.

Программаны тормышка ашырганда сатып алу кыйммәте муниципаль берәмлек һәм авария хәлендәге торак урын милекчесе арасында төзелә торган яклар килешүе нигезендә яисә милекче Программа шартлары белән килешмәгән вакытта мөлкәт муниципаль ихтыяжлар өчен суд тәртибендә тартып алынган очракта суд карары буенча үзгәртелергә мөмкин.

Казан шәһәрендәге авария хәлендәге торак фондының торак урыннар милекчеләренә башка унай торак урыннар бирү турындагы суд практикасын игътибарга алып, шулай ук Казан шәһәрендә милекчеләрдән авария хәлендәге торак сатып алу кыйммәтенен югары булуын исәпкә алып, бюджет акчасын экономияләү максатларында Казан шәһәрендә авария хәлендәге торак милекчеләренә аларның ризалыгы белән башка торак урыннарны, алына торган торак урыннар өчен каплау күләмен билгеләгәндә аларның кыйммәте исәбенә кертеп, тәкъдим итәргә планлаштырыла.

Авария хәлендәге торак фондының торак урыннарын алучыларга барлык муниципаль берәмлекләрдә Россия Федерациясе Торак кодексының 89 статьясы нигезендә торак урыннар бирелә.

Программа кысаларында төзелә торган яисә сатып алына торган торакка тәкъдим ителә торган таләпләр Программага 6 нчы кушымтада китерелде.

Фонд акчасы, Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән алынган жирле бюджет акчасы түбәндәгеләргә тотылырга мөмкин:

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 49 статьясындагы 2 өлешенң 2 пунктында күрсәтелгән күпфатирлы йортларда, шулай ук блокап төзелә торган йортларда (шул исәптән төзелеше тәмамланмаган күпфатирлы йортларда) торак урыннар сатып алу, торак сәясәте һәм торак-коммуналь хужалык өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү һәм гамәлгә ашыру һәм норматив-хокукий жайга салу функцияләрен башкаручы федераль башкарма хакимият органы тарафыннан расланган методика нигезендә сайлап алынган проектлар буенча мондый йортларны төзү (мондый йортларны төзү максатларында проект документациясен эзерләүне кертеп), индивидуаль торак йортлар төзү, шулай ук шундый индивидуаль торак йортларны сатып алу, шул исәптән алга таба граждандарга социаль наем шартнамәсе, яки социаль файдаланудагы торак фондының торак урынына наем шартнамәсе, яки авария хәлендәге торак фондыннан күчүгә бәйлә рәвештә маневр фондының торак урынына наем шартнамәсе, яки авария хәлендәге торак фондының торак урыны милекчәсе белән алышу шартнамәсе буенча торак урыннар бирү максатларында сатып алу;

милкендә авария хәлендәге торак фондына керә торган торак урыннары булган граждандарга алына торган торак урыннар өчен Россия Федерациясе Торак кодексының 32 статьясындагы 7 өлеше нигезендә өчен түләү.

Программаны өлешләп финанслау күләме Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән этаплар буенча түбәндәгечә тәшкил итә:

2024 ел этабы – 18 процент;

2025 ел этабы – 59 процент.

Программаны гамәлгә ашыру буенча планлаштырыла торган күрсәткечләр Программага теркәлгән 5 нче кушымтада китерелде.

VI. Программаны гамәлгә ашыру һәм акча тоту барышын мониторинглау һәм контрольдә тоту тәртибе

Программаның җаваплы башкаручысы программа чараларын финанслауны тәмин итү өчен Фондка заявклар бирә, Программада катнашучы белән планлаштыруны, үзара хезмәттәшлек итүне, Программа чараларын тормышка ашырганда аның эшчәнлеген координацияләүне һәм тикшерүдә тотуны оештыра.

Программада катнашучы Программа чараларын тормышка ашыру, аларның соңгы нәтижеләре, бүлеп бирелә торган финанс чараларыннан максатчан файдалану өчен җавап бирә һәм түбәндәгеләрне тәмин итә:

граждандарны авария хәлендәге торак фондыннан күчүгә муниципаль программасын эшләүне һәм раслауны;

185-ФЗ номерлы Федераль законның 20¹⁴ статьясында, Кагыйдэләрнең II бүлегендә каралган финанс ярдәме күрсәтү шартларын үтәүне;

муниципаль берәмлек территориясендә инвентаризация үткәрүне һәм алга таба авария хәлендәге торак фондын мониторинглауны;

күпфатирлы йортлар төзелгән очракта, гражданны авария хәлендәге торак фондыннан күчерү өчен билгеләнгән йортлар төзелешенә проект документациясен эшләүне;

сатулар үткәрүне һәм күпфатирлы йортлар (блоклы төзелеш йортлары) төзүгә, торак урыннар сатып алуға муниципаль контрактлар, торак урыннарны түләп алу шартнамәләре төзүне;

гражданны авария хәлендәге торак фондыннан күчерүгә юнәлдерелгән акчаны тоту турында хисаплауны алып баруны һәм аны Программаның җаваплы башкаручысына тәкъдим итүне;

гражданны авария хәлендә һәм сүтелергә яки реконструкцияләнергә тиеш дип танылган торак фондыннан күчерүгә бәйле рәвештә, социаль найм шартнамәсе буенча яки торак урынны милеккә тапшыру турындагы килешү буенча торак урыннар бирүне;

гражданны авария хәлендәге торак фондыннан күчерүгә җибәрелгән бюджет акчасыннан файдалануны тикшерүдә тоту.

Программага гомуми җитәкчелек итүне һәм аны тормышка ашыруны тикшерүдә тотуны Программаның җаваплы башкаручысы гамәлгә ашыра, ул билгеләнгән срокларда Фондка Программаны тормышка ашыру барышы һәм Фондның финанс чараларын тоту турында хисап бирә.

2026 елга авария хәлендәге торак фондыннан гражданны күчерү буенча республика адреслы программасына 1 нче кушымта
(Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2025 ел, 24 сентябрь, 738 нче карары редакциясендә)

2024 – 2026 елларга гражданны авария хәлендәге торак фондыннан күчерү буенча республика адреслы программасының төп чаралары нәтижәләрен бәяләү индикаторлары

Программаны үтәү күрсәткечләре	Үлчәү берәмлеге	Программаны үтәү нәтижәсендә ирешелде
2024 – 2026 елларга гражданны авария хәлендәге торак фондыннан күчерү буенча республика адреслы программасын (алга таба – Программа) үтәү нәтижәсендә күчерелгән кешеләр саны	кеше	200
Программага кертелгән авария хәлендәге күпфатирлы йортларда теркәлгән кешеләрнең гомуми саныннан Программаны үтәү кысаларында күчерелгән кешеләр өлеше	процент	100
Программаны үтәү кысаларында кешеләре күчерелгән бүлмәләр саны	данә	72
Программаны үтәү кысаларында кешеләре күчерелгән авария хәлендәге күпфатирлы йортлар өлеше	процент	100
Программаны тормышка ашыру кысаларында торак һәм торак булмаган урыннар буенча аерым күрсәтелгән бушатылган урыннарның гомуми саны (найм, түләп алу һәм алмашу буенча суммада, берәмлек һәм квадрат метрда)	данә	гомуми мәйданы 2 353,46 кв.метр 72 бүлмә
«Территорияләргә үстерү фонды» гавами-хокукый компаниясенә Программаны үтәү өчен Татарстан Республикасына карата акча лимитыннан тотылган акча өлеше	процент	100